

Hummaraveiða á føroysku firðunum:

Umleið 10.000 rúsur á Skálafjørðinum og í Sundalagnum

Lítið verður í part — tann, sum livir av tí, hevur ilt við at fáa endarnar at rækka saman

Sosialurin hevur spurt seg fyri á Skálafjørðinum og í Sundalagnum um rúsuveiðuna eftir hummara. Vit frætta, at tað í dag eru kanska millum 8.000 og 10.000 rúsur á firðunum. Eisini í Kaldbaksfirði og Funningsfirði er stórt tal av rúsum.

Ein av teimum monnum, sum hesi seinastu árini hevur havt hetta arbeiðið burturav, er Jøen Peter Andreasen á Oyrbakka. Í fleiri ár hevur nógv verið at fáa við trol — nú er hann so eisini farin yvir til at brúka rúsur.

Jøen Peter á Oyrbakka

Jøen Peter Andreasen sig-

ur, at tað í dag eru so nógv rúsur á firðunum, at tað neyvan kann loysa seg hjá sær bert at hava hummaran sum livibreyð. Tað verður rætt og slætt ov lítið í part til teir mongu rúsumenninar.

Jøen Peter hevur trolað eftir hummara tey seinastu átta árin við bátinum Sigmundi, ið er 14 tons til støddar. Í fjør keypti hann nýggjan motor og keypti eisini nýtt spæl til at draga rúsur. Hetta mundi kostað umleið 130.000 kr.

Síðani hevur hann sjálvur gjørt sær umleið 400 rúsur. Hann setir í Sundalagnum frá Hvitanesi norður til Vikar og hevur eisini roynt inni á Skála-

fjørðinum, men mangan er trupult at sleppa framat, tí tað eru so nógv rúsur.

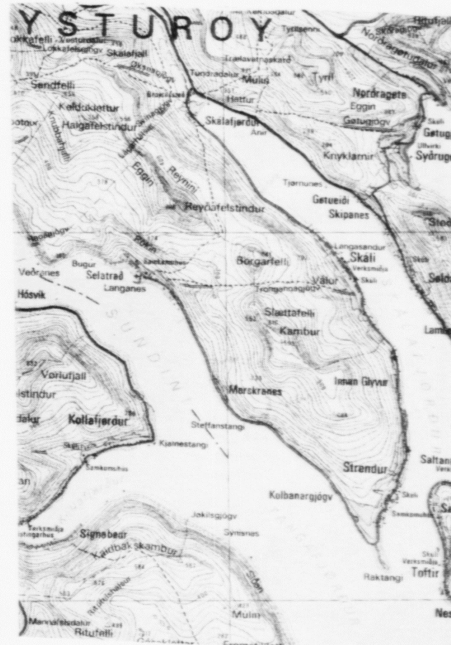
Kanska noyddur at selja bátin — ov nógv rúsur

Hóast Jøen Peter hevur sett rættliga nógvan pening í hummaraveiðuna, so ivast hann í dag, um tað fer at mala runt, tí tað visir seg at vera so lítið til av hummara — ella tað eru tær mongu rúsurnar, sum hvør skal hava sitt.

— Eg metti, at tað fór at ganga, áðrenn eg keypti nýggjan motor og riggaði rúsurnar til, men nú ivist eg stórliga. Kanska verði eg noyddur at selja bátin,

Jomfrúhumari, tað slag-ið, sum vit veiða í Føroyum

heldur hann fyri.

Sum dømi um hvussu nógv minni tað er at fáa við rúsum í dag enn fyri bert tveimum árum síðani, sigur Jøen Peter Andreasen, at menn tá fingi umleið 120 kilo við 200 rúsum.

Í dag fáa teir kanska bert 60 kilo við umleið 400 rúsum.

Trolaðu nógv meira fyrr

Higartil hevur verið loyvt at trola eftir hummara á hvørjum ári. Kortini eru treytirnar vorðnar strangari við tíðini. Miðskeiðis í 60-unum vóru tað einir 10 bátar, sum trolaðu eftir

hummarar heilar triggjar mánaðir um summarið.

Men so fór hummarin at vera meira sjáldsamur og myndugleikarnir gjørdi av at avmarka veiðutíðina til triggjar vikur ella ein mánað um árið. Bátatalið minkaði tá nógv.

Hesi seinastu árin hava tí bert triggjar bátar trolað eftir hummara um summarið. Umframt Sigmund eru teir Dúgván av Streymnesi og Streymbúgvín av Norðskála. Hesir báðir bátarnir hava trolað tey seinastu 20 árin. Vanliga eru 3-4 mans við hvørjum bátinum.

Hesi undanfarnu árin við undantaki av í fjør, hevur

altíð verið tilskilað í trolloyvunum, at næsta ár verður ikki loyvt at trola eftir hummara, men so hevur kortini ikki verið. Jøen Peter Andreasen vonar annars, at teir sleppa at trola aftur í summari.

Hann heldur ikki, at trolíð oyðileggur stovnin. Tað smæsta verður alt slept útaftur. Teir royna eisini at fara væl um tað, ið verður koyrt aftur á sjógv.

Trolingin eftir hummara hevur vist seg at geva ikki so lítið. Í fjør fingi teir triggjar bátarnir umleið 24 tons av hummara. Jøen Peter selir hummaran til Kjølbri í Klaksvík fyri 23 kr. kilo.

Jákup Sverri Joensen, fiskifrøðingur:

Steðgið troling eftir hummara — og setið minstu-meskavídd fyri rúsur

— Fiskirannsóknarstovnan mælti í fjør landsstýrinum frá at geva monnum loyvi at trola eftir hummara. Teir góvu loyvini kortini. Vit fara aftur í ár at mæla landsstýrinum til at steðga trolingin.

Hetta sigur Jákup Sverri Joensen, fiskifrøðingur, í samrøðu við Sosialin. Hann heldur, at vit út frá tí minkaðu veiðunegð av hummara eiga at gevast

við trolingin.

Hann sigur víðari, at stovnurin av hummara er minkaður nógv, og hetta kemst av trolingin. Nú koma tær mongu rúsurnar so afturat. Tað visir seg at vera nógv smærri hummari menn fáa nú, og hetta merkir, og tað verður veitt ov nógv av hummara.

Trolíð minkar um stovnin

At trolíð minkar um

stovnin visir tann sannroynd, at rúsurnar fáa altíð munandi minni, tá trolitíðin er av. Jákup Sverri heldur, at tað er ikki rætti mátin at veiða hummaran við trolí, tá menn kunnu brúka rúsur. Stórir partur av tí, sum kemur í trolíð, er ov smátt, og verður koyrt aftur á sjógv. Nógv av tí fer ikki út aftur í heilum líki, heldur fiskifrøðingurin.

Uppá fyrispurning um okkum ikki tørvar eina

skipan fyri veiðuna eftir hummara, sigur Jákup Sverri, at tað er greitt, at her má okkurt gerast. M.a. er í dag einki minsta-mark fyri meskavíddini á rúsum. Harafturimót hava trolararnir ikki loyvi at taka hummara, sum er undir 15 cm.

Meskavídd í rúsum

Jákup Sverri Joensen sigur víðari, at teir fara at heita á landsstýrið at seta

eina minstu-meskavídd í hummararúsum.

Annars gongst tað stríltið hjá myndugleikunum at fáa hagtøl fyri veiðuna av hummara — ser-

liga yvir tað, sum verður veitt við rúsum. Eftir teimum reglum, sum eru galdandi fyri fiskiveiðu undir Føroyum, eiga menn at geva alla veiðu upp.

Heðin Klein, fiskimálaráðharri:

Ikki tikið støðu um troling skal loyvast

Tað er landsstýrið, sum á hvørjum ári, skal geva bátunum loyvi at trola eftir hummara á føroysku firðunum. Higartil hava bátar fingið loyvi. Í fjør trolaðu triggjar bátar í triggjar vikur.

Uppá fyrispurning um landsstýrið fer at geva bátunum loyvi at trola aftur í ár, sigur Heðin Klein, fiskimálaráðharri, at landsstýrið enn ikki hevur tikið støðu til hetta mál, men at tað verður gjørt innan ein mánað.

Hann visir annars á, at tað í fjør var fundur millum landsstýrið, fiskirannsóknarstovuna, rúsumenn og trolmenn um at royna at fáa eina meira fasta skipan fyri hummaraveiðu. Hetta eydnaðist ikki tá ferðina.